

ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОГО СТИЛЮ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЕКОНОМІКИ

Результативний стиль спілкування значною мірою забезпечує ефективність педагогічної діяльності викладача економіки.

Тому, на першому етапі нашого наукового пошуку забезпечувалось формування в студентів одного із компонентів цього стилю, а саме операційно-виконавського, який включає в себе комплекс розвинених комунікативних вмінь та здатність вільно використовувати їх залежно від педагогічної ситуації

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Ky

цеси у навчанні» спеціально розробленої нами педагогічної розповіді. Структура цієї розповіді передбачає реалізацію її трьох частин, кожна з яких характеризується певною побудовою. Початок розповіді має на меті обов'язкове встановлення педагогічного контакту з аудиторією. Цей компонент характеризується виникненням емоційної єдності між «педагогом» та аудиторією («педагог» прийнятий як людина з характерними рисами його спілкування, аудиторія з цікавістю слухає матеріал, який він викладає). Водночас необхідно зазначити, що встановлюють указаний вид контакту з аудиторією лише ті студенти, які оволоділи майстерністю регулювати психічний стан в професійній діяльності. Для оволодіння майстерністю управління психічним станом ми пропонували певні вправи, а саме: ситуація «якщо б» та метод фізичних дій за К. С. Станіславським, створення системи «образних бачень» (настроювання на спілкування з аудиторією). Наступний цикл вправ проводився з метою формування у студентів певних уявлень про взаємозв'язок фізичних та психічних процесів у людини. З цією метою студенти приймали різні постви та аналізували наявні у них в цей час психічні стани. Наслідком проведення цих вправ стало оволодіння студентами майстерністю створювати оптимальний для професійної діяльності психічний стан шляхом використання вказаних вправ.

Друга частина педагогічної розповіді (основна) передбачає оволодіння вміннями організовувати діалогічне педагогічне спілкування, що було пов'язано з побудовою та пред'явленням аудиторії двох видів питань.

Третя частина педагогічної розповіді передбачає вміння «педагога» визначити ставлення аудиторії до інформації, яку він подавав. Водночас, це вміння ґрунтуються на його розвинутих здібностях відчувати стан аудиторії, впливати на неї та зацікавлювати її.

Формування операційно-виконавського компоненту результативного стилю професійного спілкування безпосередньо пов'язано з комунікативними установками особистості.

У результаті проведеного нами дослідження лише у невеликій кількості опитуваних (близько 15 %) було виявлено гармонійний тип комунікативної поведінки. Нагадаємо, що саме цей тип наділяє суб'єкта спілкування такими характерними ознаками, як повага до партнера, гуманізм, доброзичливість, терпимість, емпатійність, теплота у спілкуванні, вільність від захистів та комплексів в процесі комунікації. Всі ці характеристики спонукають партнерів спілкування до аналогічного самопрояву, що, в свою чергу, сприяє їх особистісному розвитку та оптимізує процес педагогічної взаємодії.

Зауважимо, що процеси формування операційно-виконавського компоненту результативного стилю спілкування та гармонійного типу комунікативної поведінки взаємопов'язані. Так, сформованість комунікативних умінь сприяє усуненню «бар'єрів» у спілкуванні та формує у особистості комунікативні потреби. Відповідно, розвиток гармонійного типу поведінки значною мірою забезпечує прояви активності «викладача» у професійному спілкуванні та оволодіння ним оптимальними шляхами комунікативної взаємодії.